

Partij voor de Dieren

Algemene Beschouwingen 29 mei 2008

Inleiding

De Groene Peiler is het gezamenlijke natuur- en milieupanel van De Provinciale Milieufederaties, vier provincies, waaronder Flevoland, zijn er eind 2007 mee gestart.

Afgelopen winter heeft Natuur en Milieu Flevoland met De Provinciale Milieu Federaties de panelleden van De Groene Peiler in Flevoland een Klimaat en Energie enquête voorgelegd. Flevolandse zien de klimaatverandering als grootste milieuprobleem. Zij zijn van oordeel dat de overheden, landelijk, provinciaal en gemeentelijk niet genoeg doen. Het is echter zo dat zij de verantwoordelijkheid niet van zich af willen schuiven, want de meerderheid geeft ook aan dat zij met de overheid verantwoordelijk zijn om de problemen op te lossen.

Al Gore heeft met zijn film *An Inconvenient Truth* veel mensen bewust gemaakt van het klimaatprobleem. Het was een schokkende film.

Zowel de enquête van de provinciale milieufederaties als Al Gore concentreerden zich op CO₂ uitstoot en besteedden geen aandacht aan andere broeikasgassen. Ze besteedden geen aandacht aan de veehouderij die wereldwijd verantwoordelijk is voor 18% van alle uitstoot van broeikasgassen. Dit verzuim wordt goedge maakt door de film *Meat the Truth*. Ook een schokkende film, binnenkort te zien in Flevoland.

De windmolens in Flevoland besparen 50% van onze CO₂ uitstoot; onze ambitie is in 2013 te komen tot minstens 60%. Op dit punt loopt Flevoland voorop in Nederland.

In de Voorjaarsnota wordt vooruitgekeken naar het uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid 2008-2011. Hierin zal ook aandacht gegeven worden aan de reductie van andere broeikasgassen, zoals methaanuitstoot door de agrarische sector. Op dit punt loopt Flevoland ook voorop in Nederland.

Voor de door Natuur en Milieu Flevoland geënquêteerden die aangegeven hebben dat ze zelf ook verantwoordelijk zijn om de problemen op te lossen hebben wij een advies. Als alle Flevolandse één dag per week geen vlees zouden eten, dan zouden we evenveel broeikasgassen besparen als 65 windmolens. Hopelijk kunnen we binnenkort meer hierover lezen op flevolandbespaart.nl. Laat Flevoland op dit punt ook voorop lopen.

Bescherming akker- en weidevogels

Wij hebben de motie om een structurele subsidie te verstrekken aan Landschapsbeheer Flevoland voor het opleiden en begeleiden van vrijwillige vogelbeschermers mede ondertekent. Dat neemt niet weg dat we het bedrag dat in de motie genoemd wordt eigenlijk te laag vinden in vergelijking met de subsidie die een aantal jaren geleden werd toegekend.

De zorgplicht die genoemd wordt in de motie is gebaseerd op Artikel 2 van de Flora- en Faunawet. Voor beschermde dieren en vogels geldt niet alleen de zorgplicht, maar Artikel 11 bevat een verbodsbepaling. Het is verboden nesten, holen etc. van dieren behorende tot een beschermde diersoort te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Moties vormen vaak een compromis. Dat geldt voor ons ook voor deze motie.

Het Faunabeheerplan Flevoland

Dit jaar zal het Faunabeheerplan hernieuwd worden. Wij hopen dat GS daar ook het advies van PS over wil inwinnen. Wij willen graag vooruitlopen door aandacht te vragen voor de stand van de haas in Flevoland. De hazenstand vertoont door heel Nederland een achteruitgang en is in Flevoland binnen tien jaar tijd gedaald van 11.750 naar 4.280 hazen. De belangrijkste doodsoorzaken van hazen zijn ziektes, verkeer, landbouw en de jacht. Er worden er ieder jaar tijdens het jachtseizoen in Flevoland ongeveer 1500 afgeschoten. In Oost Flevoland zijn er nog maar 330; in Zuid Flevoland slechts 100 hazen. In de recente evaluatie van het Faunabeheerplan wordt aanbevolen om de haas tot een provinciale aandachtsoort te maken en maatregelen te nemen om verdere daling van de hazenstand te stoppen.

De provincie is niet bevoegd om een jachtseizoen te sluiten omdat dit landelijk geregeld is. De provincie kan echter wel beschermde leefomgevingen aanwijzen. Om die reden dienen wij een motie in waarmee wij GS vragen om voor de haas beschermingsmaatregelen te nemen om te voorkomen dat er nog meer hazen worden afgeschoten en daarmee de stand nog verder daalt. Wellicht is er de mogelijkheid om Flevoland in haar geheel als beschermgebied voor de haas aan te wijzen.

Aanrijdingen met reeën en ander wild

In het Jaarverslag 2007 lezen we op blz. 32 dat in 2008 zal worden besloten welke wegen in aanmerking komen voor dynamische snelheidsverhoging (buiten de spitsuren) van 80 km/uur naar 100 km/uur. Wij hebben hier twijfels over en we zijn van mening dat dat in ieder geval niet zou moeten gebeuren in de buitengebieden. Hogere snelheden in de buitengebieden zouden zeker leiden tot meer aanrijdingen met wild, omdat de meeste aanrijdingen met reeën en ander wild 's avonds en 's nachts plaatsvinden. Wij zijn intengendeel van mening dat er een aantal wegen zijn waar overdag wel 100 km/uur gereden kan worden, maar waar dit 's avonds en 's nachts geen veilige snelheid meer is. Persoonlijk letsel en aanzienlijke schade aan voertuigen zouden te voorkomen zijn door op die wegen 's avonds en 's nachts de maximum snelheid te verlagen tot 70 of 80 km/uur, eventueel met daarbij plaatsing van borden waarop deze maatregel uitgelegd wordt. Wij willen daarom voorstellen dat op basis van gegevens van aanrijdingen met wild bepaald wordt op welke wegen het veiliger is om 's avonds en 's nachts de maximum snelheid te verlagen.

Provinciale Staten hebben op 5 juli 2007 een motie aangenomen waarin GS gevraagd werd te streven naar het plaatsen van wildreflectoren op alle risicowegen vóór 2012. We zijn blij dat dat tot staand beleid is verklaard, maar het lijkt ons dat de uitvoering wat traag op gang komt. Graag zouden wij in het volgende Jaarverslag op de hoogte gebracht willen worden van de vorderingen.

De bestrijding van muskusratten

Eind 2007 zijn er zes onderzoeksrapporten verschenen waardoor de twijfel over nut en noodzaak van de bestrijding van muskusratten is toegenomen. Zo is de effectiviteit van bestrijding niet aangetoond en is er geen relatie gevonden tussen het aantal vangsten en de grootte van de schade.

Er wordt beweerd dat muskusratten een gevaar voor de veiligheid zijn vanwege hun graverijen in waterkeringen maar volgens het onderzoek is er geen schade gevonden aan belangrijke waterkeringen.

Muskusratten zijn wel verantwoordelijk voor de schade aan oevers maar dat betekent nog niet dat de muskusrattenbestrijding daadwerkelijk zin heeft. Er wordt namelijk enkel een klein deel van de muskusratten gedood en gezien de zeer hoge voortplanting van deze dieren zijn populaties in korte tijd weer aangevuld. Het is tevens een natuurlijk fenomeen dat de voortplanting hoger ligt in geval van bestrijding, wat qua effect vergelijkbaar is met predatie. Bij het wegvallen van predatie zal de hoge voortplanting afnemen tot de populatie van de dieren op een bepaald aantal komt wat aansluit bij het aanbod van voedsel, nestmogelijkheden etcetera. Dit wordt bevestigd door ecologen en in Duitsland heeft de praktijk uitgewezen dat dit correct is. Afgezien van één staat is in Duitsland het bestrijden van muskusratten sinds 1999 gestopt. Dit heeft niet geleid tot groei van de populaties.

Het moge duidelijk zijn dat we niet betwisten dat muskusratten schadelijk zijn voor oevers en landerijen; het is de bestrijding van deze dieren waar steeds meer vraagtekens bij geplaatst worden. Overigens is de schade die aangericht wordt minder dan het bedrag dat uitgegeven wordt aan de bestrijding.

Gezien het voorgaande zullen de populaties bij stopzetting van bestrijding dus nauwelijks toenemen en de schade daarmee ook niet.

De bijvangst van de muskusrattenbestrijding zijn hoog. Er worden gemiddeld 4000 muskusratten per jaar gevangen met een bijvangst van ruim 1000 andere dieren. Onder de ruim 20% aan bijvangst bevinden zich onder andere vissen, amfibieën, kleine zoogdieren en watervogels.

Wat ons betreft zou de bestrijding nu proefgewijs kunnen stoppen, maar we hebben sterk de indruk dat het voor de meerderheid nog veel te vroeg is; de angst voor graverijen zit te diep. Er zal nog een onderzoek opgestart worden waarbij de populatieontwikkeling in twee locaties, een met bestrijding en een zonder bestrijding, gevolgd zal worden. Dat onderzoek zal zeker 4 jaar duren.

Anti-versnipperingsmaatregelen

We lezen in het Jaarverslag 2007 (blz. 36) dat er nog geen invulling is gegeven aan de pMJP doelstelling om de versnippering van de Oostrand op te heffen. Er staat dat er in 2007 ook geen projecten gerealiseerd zijn die zich lenen om duikers en tunnels aan te leggen ten gunste van de ecologie.

In het Rijks Meerjarenprogramma Ontsnippering zijn per provincie knelpunten in de Ecologische Hoofdstructuur geïdentificeerd. Wij menen dat naast deze knelpunten er rekening mee gehouden moet worden dat wegen in het algemeen schade toebrengen aan de natuur en leefgebieden van flora en fauna afsluiten. Daartoe zijn ontsnipperingsmaatregelen gewenst bij bijna alle wegen. Als de aanleg van faunapassages geïntegreerd wordt met reconstructie- en nieuwbouwplannen voor wegen en kunstwerken, dan zijn de meerkosten in verhouding gering.

Wij zouden graag willen dat bij de planning van aanleg, reconstructie en groot onderhoud van wegen en kunstwerken standaard rekening gehouden wordt met de aanleg van faunapassages. Het is belangrijk dat daarbij goede samenwerking plaatsvindt tussen die verschillende beleidsterreinen binnen de provincie. Dat is al standaard praktijk bij sommige andere provincies en bij Rijkswaterstaat. Datzelfde geldt voor de aanleg van natuurvriendelijke bermen.

Tot zover de schriftelijke bijdrage van de Partij voor de Dieren.